

Motion till riksdagen 2005/06:Ju467

av **Annelie Enochson (kd)**

Klotter i våra städer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en riksomfattande handlingsplan mot klotter bör utarbetas.

Motivering

Att förhindra att vårt land förfulas genom klotter på allmän och privat egendom borde vara högt prioriterat. Våra städer och samhällen gör anspråk på att vara turist- och evenemangsstäder av dignitet och det är angeläget att de är rena och fräscha. Forskning har visat att underlåtenhet att aktivt bekämpa nedsmutsning av det offentliga rummet kan stå samhället mycket dyrt. Försummas underhållet av stadsmiljön, kan en grogrund skapas som föder ytterligare skadegörelse och annan kriminalitet. Bryts inte denna onda cirkel i tid kan konsekvenserna bli mycket negativa. Problemet är inte marginellt. Sveriges kommuner satsar årligen åtskilliga miljoner på klottersanering. Klottrarna är många. Enligt en undersökning från kriminologiska institutionen i Stockholm har var tredje niondeklassare varit inblandad i klotterverksamhet. Förutom att de faktiskt förstör annans egendom med sitt klotter, utsätter de sig därtill själva inte sällan för faror i samband med sin illegala verksamhet. I Stockholm har ungdomar t.ex. förolyckats i samband med att man klottrat i tunnelbanan. Skälen för att bekämpa klotter är därför både många och goda. Det finns goda exempel på hur kommuner har hanterat denna problematik. Projektet ”Ren Stad” i Helsingborg var ett initiativ för att minska nedskräpningen och öka trivseln i stadsmiljön. Projektanställda ungdomar bildade mobila team som åkte omkring i Helsingborg i golfbilar för att utöva tillsyn, plocka skräp och sanera klotter. Projektet har nu permanentats och ingår i ordinarie verksamhet. I Göteborg har kommunala bolag och förvaltningar tillsammans med statliga och privata intressenter tagit ett initiativ till samordning av åtgärder mot klotter och annan skadegörelse. En handlingsplan har framtagits. Den innehåller:

Fel! Okänt namn på

1. Attitydpåverkan. 2. Försvåra skadegörelse. 3. Snabb rengöring av ett vandaliserat område. 4. Repressiva åtgärder.

Den första punkten är den viktigaste och den drivs bl.a. i form av ett "Dialogprojekt" på Göteborgs grundskolor. Eleverna skall bli medvetna om att klotter och annan skadegörelse är en brottslig handling och att den drabbade får stora kostnader, pengar som kan användas till något trevligare, t.ex. olika former av elevvårdsaktiviteter i skolan i stället för klottersanering. Handlingsplanen är en del i ett större sammanhang som syftar till att ge göteborgarna en trygghet, vacker stad. Inom ramen för den befintliga kommunala organisationen har stora ansträngningar gjorts för att få bukt med problemen, och detta inte utan viss framgång. Ändå kvarstår det faktum att kostnaderna för klotter i form av resurskrävande sanering, estetiskt försämrade stadsmiljöer och inte minst mänskligt lidande fortfarande är stora. Det krävs därför ett nytt grepp om dessa frågor, där insatser görs för att både förbättra stadsmiljön och förebygga att ungdomar dras in i denna destruktiva verksamhet som kostar både kommunerna och det övriga samhället stora pengar eftersom det är en inkörsport till kriminalitet. Den riksomfattande handlingsplanen skulle med fördel kunna administreras av Svenska Kommunförbundet. Det är också av största vikt att man meddelar föräldrarna till de barn och ungdomar som grips för klotterverksamhet. Föräldrar måste ta sitt ansvar för klottrande barn och man bör överväga om inte kännbara böter skall åläggas föräldrarna som har icke-myndiga barn som förstör vår gemensamma miljö.

Under riksmötet 2004/2005 behandlades inte motionen. Att en handlingsplan behövs blir alltmer uppenbart i våra nedklottrade städer, därför bör riksdagen skyndsamt se till att motionen behandlas positivt.

Stockholm den 28 september 2005

Annelie Enochson (kd)